

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Postbus 20021

2500 EA 's-Gravenhage

Datum: 18 februari 2025

Onderwerp: **Beroep beslissing ACM op bezwaren Tarievenbesluit warmte 2024**

Kenmerk: ACM/UIT/638719 Zaaknummer: ACM/23/187537 Datum: 13 januari 2025

Geacht college,

Op 13 januari heeft ACM een beslissing genomen op ons bezwaar tegen de tariefvaststelling warmte 2024. Deze is bijgesloten als bijlage 1.

Wij komen op namens 740 sympathisanten van de beweging 'Stadsverwarming is te duur'. Deze hebben zich via een mail aangemeld. De ACM is van oordeel dat onze beweging herkenbaar is in het rechtsverkeer. De beweging bestaat uit een kerngroep van drie personen. Samen zetten wij ons in voor betaalbare stadsverwarming voor consumenten. Met het adhesieformulier verklaren de sympathisanten dat zij het eens is met de beslissingen die wij nemen en de activiteiten die wij uitvoeren. Wij versturen regelmatig nieuwsberichten per e-mail en organiseren bijeenkomsten, zodat de sympathisanten op de hoogte worden gehouden van de activiteiten die wij ontplooiën. Daarnaast blijkt onder meer uit de in bezwaarprocedure overgelegde stukken dat wij contact leggen met verschillende partijen en instanties, waaronder warmteleveranciers, gemeenten, leden van de Tweede Kamer, Vereniging Eigen Huis en de Nationale ombudsman, met het doel om het probleem van dure stadsverwarming onder de aandacht te brengen en op te lossen.

Puntsgewijs geven wij onderstaand een korte samenvatting van ons bezwaar punt, de reactie van ACM en onze beroepsgrond. Daarbij moet het ons van het hart dat de beantwoording van ACM meer geschoold is op een juridische leest zonder echt inhoudelijk in te gaan op onze argumenten. Een inhoudelijke verdiepingsslag wordt duidelijk gemist.

Eerst een algemene opmerking. In de missie en visie van ACM wordt gesteld "*Daarnaast adviseren we de wetgever om wetten en regels te verbeteren als we denken dat markten daardoor beter functioneren*". En "*Een van de kernwaarden Open: we staan in verbinding met de samenleving en hebben oog voor maatschappelijke ontwikkelingen en publieke belangen. We zijn transparant en communiceren duidelijk en tijdig*".

Hier blijkt in de praktijk weinig van. Bij het vaststellen van de maximum tarieven van stadsverwarming wordt nog uitgegaan van de regelgeving uit 2014 terwijl de energiemarkt belangrijke ontwikkelingen heeft doorgemaakt. Het aantal leveranciers is uitgebreid waardoor meer concurrentie op de markt is verschenen met lagere prijzen en met gewijzigde contracten zoals het dynamisch contract. De maximumprijzen worden in overleg met de leveranciers vastgesteld. Er is geen inbreng mogelijk van de afnemers van stadsverwarming, die gebonden zijn aan een en dezelfde leverancier.

Het **Niet Meer Dan Anders** principe betreft het uitgangspunt dat voor de warmtelevering, met bijvoorbeeld stadsverwarming, een tarief wordt gevraagd voor de warmte, zodanig dat het gemiddeld niet meer kost dan een vergelijkbare situatie met een aardgasgestookte Hr-ketel. Dit is zo vastgelegd in de Warmtewet van 2014. Zo worden de tarieven vastgesteld op basis van de opgave

van de 10 grootste energieleveranciers op basis van een jaar contract. Het tijdstip van het jaarcontract is november/begin december van een voorafgaand jaar. Deze methodiek geldt voor het maximum leveringstarief en het meettarief. De overige tariefcategorieën worden vastgesteld door middel van een kosten gebaseerde reguleringmethodiek. Daarbij worden de maximumtarieven gebaseerd op de gewogen gemiddelde werkelijke kosten van de betreffende tariefcategorie.

Beroep 1: De opgave van de hoogte van jaarcontracten levering gas door de energiemaatschappijen wijkt af van de werkelijkheid.

We hebben eind 2023 een toets uitgevoerd door zelf jaarcontracten van grote leveranciers aan te vragen (zie bijlage 2). Volgens eigen opgave hadden deze bijna 8 miljoen aansluitingen, bijna gelijk aan het aantal huishoudens dat landelijk aanwezig is. Daaruit volgt het beeld (zie onderstaande tabel) dat een jaarcontract omgerekend naar GigaJoule gemiddeld € 37,96 (1 GigaJoule is 31,6 m³ gas, dus €1,201 X 31,6) kost in plaats van het maximum tarief van € 46,69 dat ACM heeft vastgesteld.

Energiemaatschappij	maand-bedrag	m3 gasprijs 1 jaar contract minus bonus	totale kosten	bonus
essent	€ 127,00	€ 1,051	€ 274,80	€ 330,00
eneco	€ 143,49	€ 1,205	€ 275,44	€ 170,00
vandenbron	€ 127,52	€ 1,193	€ 299,39	€ 100,00
vattenfall	€ 152,61	€ 1,277	€ 299,39	€ 0,00
greenchoice	€ 156,00	€ 1,280	€ 296,98	€ 0,00
gemiddeld	€ 140,67	€ 1,201	€ 289,200	€ 120,000
Tarief ACM			€ 795,00	

Onduidelijk is of de ACM bij de opgave van gasleveranciers rekening gehouden met de korting/bonus die diverse maatschappijen geven. Ook is onduidelijk of het bedrag van het jaarcontract wat de leveranciers hebben opgegeven ook het maand bedrag is wat voor de klanten berekend wordt of dat het bedrag genomen is wat de klanten wordt geadviseerd. Bovendien geeft Vattenfall op haar website aan dat het uitgangspunt voor stadsverwarming het variabele contract van bestaande klanten is. Daarmee zijn de door ACM gehanteerde cijfers of onjuist of onbetrouwbaar en dient een nieuwe maximum prijs vastgesteld te worden. Tevens dient ACM de verstrekte gegevens ook in de toekomst beter te controleren.

Het ACM reageert als volgt:

De berekening van bezwaarmakers 1 wijkt af van het kader dat de ACM moet gebruiken en ook heeft gebruikt bij het vaststellen van het maximum leveringstarief. Deze berekening van de leveringstarieven door bezwaarmakers 1 is namelijk gebaseerd op jaarcontracten opgevraagd in december van enkele gasleveranciers en niet op de 10 grootste Nederlandse gasleveranciers. Daarbij komt nog dat bezwaarmakers 1 ook kortingen en bonussen meenemen in de berekening. Hierover merkt de ACM nog het volgende op. De wijze waarop de maximum leveringstarieven worden vastgesteld, verzet zich tegen het meenemen van dergelijke kortingen en bonussen van leveranciers bij de vaststelling van de maximumprijzen. Uit de parlementaire geschiedenis volgt dat, gelet op de aard van de vast te stellen maximumprijzen, het niet opportuun zou zijn om bepaalde factoren die slechts aan bepaalde (groepen) verbruikers worden aangeboden, mee te nemen bij de berekening van de maximumtarieven. Het meenemen van een korting of bonus voor individuele verbruikers verhoudt zich daarom niet goed tot het doel van artikel 5 van de Warmtewet, namelijk het bepalen van een maximumprijs voor de levering van warmte". "Dit betekent dat andersoortige overeenkomsten die leveranciers kunnen aanbieden waarbij geen sprake is van een vaste prijs, niet bij de berekening van

de tarieven worden betrokken. Denk bijvoorbeeld aan variabele of dynamische contracten. Dit zou namelijk afwijken van de parameters in artikel 3 en 4 van het Warmtebesluit”.

Bovenstaande motivering weerlegt onze bevindingen niet en wel om de volgende redenen:

1. De door ons gepresenteerde energiemaatschappijen pretenderen 8 miljoen aansluitingen te hebben, meer als er landelijke aansluitingen bestaan. Bovendien blijken de tarieven zo dicht bij elkaar te liggen dat aanvullende gegevens van nog meer energiemaatschappijen niet zouden leiden tot aanmerkelijk afwijkende cijfers. **Eis 1:** Het maximum tarief moet dus aangepast te worden. Tevens moet duidelijk worden of de aangeleverde gegevens de berekende maandbedragen zijn of de geadviseerde. (zie screenshot uit 2024)

1 jaar		€ 141,-
Groene Stroom & Gas 1 jaar		/mnd
Te betalen termijnbedrag		€ 160,- /mnd
Prijsopbouw		Bekijk onze tarieven
Stroom per jaar		€ -33,-
Gas per jaar		€ 1.952,-
Korting eerste jaar		- € 230,-
Verwachte jaarkosten		€ 1.689,-

Ter toelichting nog het volgende. Indien de veronderstelling juist is dat de tarieven van 10 leveranciers, dus met name de 5 die niet in ons onderzoek betrokken zijn zou leiden tot het door ACM vastgestelde tarief van €46,96 kan berekend worden hoe hoog het gemiddelde tarief van deze 5 energiemaatschappijen zou moeten zijn. In onderstaande tabel hebben we dat gedaan en dit tarief leidt tot een gemiddeld gastarief van €1,77 per m3 gas (zie tabel). Een volstrekt ongeloofwaardig verhaal. Dat zou per omgaande een reden zijn om af te stappen van het vergelijken met de 10 grootste energiemaatschappijen.

	tarief per GJ	tarief voor de gezamenlijk mij
5 maatschappijen	€ 37,96	€ 189,80
10 maatschappijen tarief ACM	€ 46,96	€ 469,60
Verschil		€ 279,80
Dit verschil moet door 5 maatschappijen goedgegemaakt worden. Per mij is dit in GJ		€ 55,96
Dit leidt tot een gemiddelde gasprijs voor deze 5 ontbrekende maatschappijen , (gedeeld door 31,6)		€ 1,77

2. Het aanbieden van bonus is niet beperkt tot individuele gebruikers, deze wordt aan ieder gebruiker toegekend die een jaarcontract afsluit. **Eis 2:** Het afsluiten van een jaarcontract is het uitgangspunt van de opgevraagde gegevens, dus dient de collectief toegekende bonus erbij betrokken te worden. (zie bovenstaande screenshot uit 2024)
3. Vanuit haar visie en missie had ACM richting ministerie en politiek zich moeten beijveren om de regelgeving meer af te stemmen met de realiteit van de energiemarkt. **Eis 3:** De ACM dient onze conclusies te delen met het ministerie en politiek en dient daarop ook vanuit haar eigen visie en missie zelf actie te nemen om de regelgeving aan te passen. Zie verder beroep 4.
4. **Eis 4.** Het maximumtarief voor 2024 dient met terugwerkende kracht aangepast te worden conform het door ons gevonden bedrag van €37,96.

Beroep 2: De warmteleveranciers hebben hun tarieven in 2024 extra verhoogd zonder aanwijsbare redenen en dient daardoor mede aangepast te worden.

Uit een onderzoek in 2023 van ACM zelf blijkt dat de warmteleveranciers in 2022 hun tarieven wel fors verhoogd hebben, maar hierbij gemiddeld wel 18% onder het maximale tarief gebleven zijn. Vier warmteleveranciers vragen wel het maximumtarief, maar doen dit **alleen voor warmtenetten die helemaal met aardgas worden verwarmd**. Wanneer de warmteleveranciers in 2024 dezelfde gedragswijze zouden volgen als in 2021 t/m 2023 zou het percentage onder het maximum 17% bedragen en zou dat voor de afnemers van deze leveranciers van stadsverwarming een tarief van €39 opleveren. De tarieven zijn in 2024 gelijk of vrijwel gelijk aan het maximum tarief en dient aangepast worden, waarbij een onderzoek naar de oorzaak van deze verhoging noodzakelijk is alsmede beantwoording van de vraag of er geen onderlinge afspraken gemaakt zijn.

ACM stelt in haar besluit: “Bezwaarmakers 1 zijn van mening dat de ACM bij het vaststellen van de maximum leveringstarieven een onderscheid moet maken tussen warmteleveranciers die bij het opwekken van warmte grotendeels gebruik maken van gas en warmteleveranciers die slechts beperkt gas gebruiken”. “De ACM wijst erop dat een dergelijk onderscheid afwijkt van het wettelijk kader aan de hand waarvan zij de maximum leveringstarieven vaststelt. Het wettelijk kader biedt niet de mogelijkheid om het door bezwaarmakers 1 voorgestelde verschil te maken tussen de warmteleveranciers. Ook uit de wetsgeschiedenis blijkt niet dat de mate waarin de warmteleveranciers gebruikmaken van gas bij het opwekken van warmte, een relevante factor is voor het bepalen van het maximum leveringstarief. De ACM kan dit onderscheid dus niet maken. De bezwaargrond geeft geen aanleiding tot herziening van het oorspronkelijke besluit.”

Eis 5: Bovenstaande redenering ontlast de ACM niet van een nader onderzoek waarom deze maatschappijen een extra verhoging van 17% hebben doorgevoerd. Hiermee zijn de maximum tarieven verworden tot vastgestelde tarieven. Een tendens die in 2025 is doorgetrokken. Een ontwikkeling die ACM moet noodzaken om hier een nader onderzoek te doen.

Eis 6: De regelgeving dient hier ook op aangepast te worden, waarbij het onderscheid van de wijze waarop de warmte wordt opgewekt wel degelijk betrokken dient te worden.

Beroep 3. De kosten van voor aanschaf en onderhoud cv ketel worden onjuist berekend.

De gemiddelde kosten van de energie maatschappijen bedragen volgens ons eerder vermelde onderzoek €291, die van ACM €795.

Energiemaatschappij	totale kosten
essent	€ 274,80
eneco	€ 275,44
vandenbron	€ 290,70
vattenfall	€ 299,39
greenchoice	€ 296,98
budget energie	€ 307,34
gemiddeld	€ 290,775
Tarief ACM Vaste kosten	€ 795,00

Een kostenvergelijking leidt tot een nadelig verschil van €504. Daarnaast dient rekening gehouden te worden dat in de kosten van ACM tevens de kosten voor aanschaf/afschrijving /onderhoud van een CV ketel begrepen is.

In bijlage 3 van het tariefbesluit worden de kosten van een CV ketel berekend, te weten €1.609,46, dit voor een cv-ketel van 24 kW, geschikt voor een woning van tot 625 m³ inhoud, gemiddeld in Nederland. Op de markt zijn overigens goedkopere cv ketels. In het besluit wordt uitgegaan van een afschrijftermijn van 15 jaar, waardoor de jaarlijkse kosten €107 bedragen.

In de berekening van de cv kosten zit verder een principiële fout, er wordt steeds een prijs berekend van een nieuwe cv ketel. Omdat een ketel gemiddeld 15 jaar mee gaat zou steeds 1/15 van een jaar genomen moeten worden als voortschrijdend gemiddelde. Een rekenvoorbeeld: een CV ketel die in 2008 €1200 koste, kost in 2023 bv €1740. Dat levert een gemiddelde prijs over deze 15 jaar op van €1470 in plaats van de €1740.

Een onderhoudsabonnement bedraagt volgens Pantea €257, waarmee ACM verder mee rekent. Dit lijkt ons een buitensporig hoog bedrag. Een onderhoudsabonnement inclusief vergoeding materiaal bedraagt €210 per jaar (zie bijlage 3). Vattenfall geeft op haar website een bedrag van € 204 op. De kosten van aanschaf/afschrijving van €107 respectievelijk €98 (bij herziene berekening) en post onderhoud van €210 een totaal kosten post van respectievelijk €317 en €308 op.

Daarentegen vraagt aanleg en onderhoud van stadsverwarming kosten, binnenshuis een zaak van de afnemer. Volgens diverse websites is hier globaal €115 mee gemoeid. Bij extra kosten moet onder andere gedacht worden dat er geen gebruik gemaakt kan worden van goedkopere aluminium voor verdelers, leidingen, radiatoren (staal) en kranen vanwege de PH waarde. Er zijn duurdere, speciale thermostaten nodig. Omdat op elektriciteit gekookt moet worden betekent dit dat een duurdere, zwaardere elektriciteit leiding nodig is en extra elektriciteit. Om aan de eisen van stadsverwarming te voldoen, moet de vloerverwarming-verdeler voorzien zijn van specifieke onderdelen zoals een terugslagklep en een temperatuur-retourbegrenzer (RTL-kraan in de retour). Hierdoor zijn verdelers voor stadsverwarming duurder dan verdelers voor Cv-ketels of warmtepompen, radiatoren en kranen. Op basis van deze realistische inschatting zijn de gebruikersafhankelijke kosten voor stadsverwarming in te schatten en bedragen maximaal €493.

gebruikersonafhankelijke kosten energie maatschappijen	€ 300,00	€ 300
kosten aanschaf/ cv ketel	€ 107,00	€ 98
onderhoud cv ketel	€ 210,00	€ 210
extra kosten stadsverwarming	-€ 115,00	-€ 115
totaal herberekend maximum tarief	€ 502,00	€ 493
tarief ACM	€ 761,00	€ 761

Overigens moet hierbij bedacht worden dat het gebruikersonafhankelijk tarief bij vele leveranciers van stadsverwarming sinds 2022 met 43% gestegen is en sinds 2018 zelfs met **95%**. Alleen de prijs van tabak is harder gestegen.

	Vaste kosten ACM							stijgings % 2018 t/m 2024
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
maximum tarief vaste kosten en meetkosten ACM	€ 335	€ 345	€ 496	€ 505	€ 522	€ 580	€ 650	94%

ACM merkt hierover het volgende op: *“Volgens bezwaarmakers 1 moet de ACM bij het vaststellen van het gebruikersonafhankelijk tarief in de zin van artikel 3, eerste lid, van het Warmtebesluit, rekening houden met de extra kosten die huishoudens met stadsverwarming maken in vergelijking met huishoudens die gebruikmaken van gas. Volgens een eigen berekening moet het totaal aan aanvullende kosten, teruggebracht worden tot een vergelijkbaar tarief van de gasleveranciers, te weten EUR 490,-.24 de kosten die een gemiddelde warmteverbruiker maakt voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas als energiebron, zijn hoger dan voor een gebruiker van gas. Bezwaarmakers 1 stellen dat het NMDA-principe op deze manier niet wordt waargemaakt”.*

Hierbij benadrukt de ACM dat het NMDA-principe, ziet op het uitgangspunt dat het maximumtarief voor warmte niet hoger mag zijn dan kosten die een gemiddelde verbruiker zou maken voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas. De gemiddelde verbruiker is

hiermee het uitgangspunt. Nog los van het feit dat wet en regelgeving geen aanknopingspunten geven tot het meenemen van de door bezwaarmakers 1 geschetste bijkomende kosten, is het meenemen van een aanvullend bedrag bij het vaststellen van de tarieven, dat enkel van toepassing zou zijn op afnemers die gebruik maken van stadsverwarming in strijd met het vaststellen van een maximum leveringstarief op grond van artikel 5 van de Warmtewet. De wet en regelgeving bieden geen grondslag voor een dergelijke differentiatie in de tarieven. De ACM kan bezwaarmakers 1 daarom niet volgen in hun betoog. Deze bezwaargrond treft geen doel.

Hier zijn de volgende opmerkingen te plaatsen:

1. Bovenstaande redenering van ACM is onnavolgbaar. Het meenemen van kosten dat enkel van toepassing is op afnemers van stadsverwarming vindt ACM vreemd, maar het gaat hier uitsluitend en alleen over afnemers van stadsverwarming. Er wordt geen enkele differentiatie in tarieven voorgesteld maar als er kosten voor een cv installatie worden berekend moeten ook extra kosten voor stadsverwarming betrokken worden.
2. De kosten van de aanschaf CV zijn onjuist berekend omdat steeds uitgegaan wordt van een nieuwe cv ketel. Hier reageert ACM niet op. **Eis 7:** Dit dient met terugwerkende kracht aangepast worden conform onze systematiek van een voortschrijdende gemiddelde met een bedrag van €98/€107.
3. Het onderhoud aan een Cv ketel wordt te hoog geraamd, enerzijds is het standaard tarief te hoog ingeschat, anderzijds moet uitgegaan worden van een 2-jaarlijks contract. De voor 2026 afgesproken aanpassing neemt onze bezwaren nauwelijks weg, omdat een partiele aanpassing is. **Eis 8:** De berekening dient aangepast te worden tot een maximum van €210.
4. Het is onjuist dat de extra kosten voor stadsverwarming niet wordt meegenomen. De regelgeving sluit dit niet expliciet uit. **Eis 9:** De extra kosten van €115 moeten in de berekening meegenomen worden.

Bovenstaande leidt tot een noodzakelijke bijstelling van het tarief van de gebruikers onafhankelijke kosten tot een maximum bedrag van respectievelijk €502/€493.

Ons is bekend dat in het kader van de spoedwet in 2026 enkele aanpassingen in de berekeningssystematiek worden doorgevoerd. Dit betekent nog geen €30 per jaar en is volstrekt onvoldoende om het principe NMDA recht te doen.

Beroep 4: ACM moet zich inspinnen om de warmtewet c.q. regelgeving aan de actualiteit aan te passen.

Wij merken op dat het in 2022 blijkbaar wel zonder wetswijziging mogelijk is om van het warmtebesluit af te wijken. De ACM heeft achterwege gelaten om in 2023 tot een tussentijdse aanpassing te komen, bv in overleg EZK en 2^e kamer. Ook heeft men de warmteleveranciers niet aangemoedigd hun prijzen te matigen. Het tarief van de gasleveranciers per 1m³ gas was op 1 januari 2023 €2,98, op 1 april €1,83, op 1 juni €1,45 en vanaf 1 augustus met een vast contract € 1,33. Dit levert een gemiddeld tarief op van €1,83 terwijl afnemers van stadsverwarming omgerekend €2,88 moesten betalen.

Tabel tarief 2023				
Periode 2023	Soort contract	bedrag per m3 gas	aantal maanden	totaal
01 t/m 03 2023	variabel	€ 2,93	3	€ 8,79
04 t/m 05 2023	variabel	€ 1,83	2	€ 3,66
06 t/m 07 2023	variabel	€ 1,45	2	€ 2,90
vanaf 08 2023	vast	€ 1,33	5	€ 6,65
gemiddeld 2023				€ 1,83
tarief stadsverwarming				€ 2,88

Maximum tarief ACM €90,91, per m3 gedeeld door 31,6

Zelfs voor huishoudens die onder het prijs plafondcompensatie vielen betekent dit extra last van €325, voor huishoudens met 50GJ meer dan €925. Dit lijkt niet op het **niet meer dan anders** principe. Volgens onze warmteleverancier maar ook ACM kan tussentijds verlagen van tarieven niet omdat de warmte ook voor 1 jaar wordt ingekocht en aan de gasprijs is gekoppeld. Wij blijven hier moeite mee houden, waarom kunnen de gasbedrijven halverwege 2023 hun tarieven met bijna de helft verlagen? Voor grootverbruikers van stadsverwarming wordt het tarief wel 4 maal per jaar vastgesteld. Voor het 4^e kwartaal 2023 bedroeg hun tarief €21 per GJ. Is een eenmalige inkoop bij zulke wijzigende prijzen niet op te vatten als mismanagement?

ACM stelt in haar besluit het navolgende *“Bezwaarmakers 1 stellen dat het vaststellen van de tarieven van 2023 niet conform artikel 4, eerste lid, onder b, van het Warmtebesluit is gebeurd en zien daarom ruimte om af te wijken van het Warmtebesluit met een voorstel voor een andere methodiek”*. *“De ACM heeft de tarieven dus vastgesteld volgens het Warmtebesluit. De door bezwaarmakers 1 voorgestelde methode valt buiten het wettelijk kader waar de ACM aan gebonden is. Verder biedt de Warmtewet geen grondslag om tarieven in een volgend tarief te compenseren; de ACM beschikt niet over deze bevoegdheid”*.

Wij blijven van mening dat de afnemers van stadsverwarming in 2023 maar ook in de volgende jaren ernstig gedupeerd zijn door de systematiek die achterhaald is en door met name het gebrek aan het vermogen of de wil van ACM om aan deze onverkwikkelijke situatie aan te kaarten bij de bevoegde instanties.

Eis 10: Wij willen een compensatie voor de te veel betaalde bedragen, door een reductie van 20% van het tarief in 2024.

Aanpassingen in het systeem die op korte termijn noodzakelijk zijn:

- i. De contracten moeten niet op een peildatum in november geprikt worden maar op verschillende tijdstippen in het jaar.
- ii. Daarbij moeten de verschillen contracten die op de markt zijn betrokken worden dus zowel vast over een langere periode als dynamische contracten.
- iii. Tevens dient rekening gehouden worden met extra aanbiedingen zoals bonussen.
- iv. In de steekproef moeten niet alleen de grootste maar ook goedkopere leveranciers betrokken worden. De 10 grootste leveranciers zijn zeker niet de goedkoopste

Beroep 5: De belangenafweging tussen warmteleveranciers en afnemers van stadsverwarming vindt volstrekt onvoldoende plaats.

De ACM overlegt met partijen over de tariefstelling. Er is echter geen rechtstreekse vertegenwoordiging van de afnemers zelf. Van de 27 tot 37 aanwezigen bij de klankbordvergaderingen over de prijsstelling zijn er 2 als vertegenwoordigers van afnemers daadwerkelijk aanwezig, wiens adviezen overigens **nooit** worden opgevolgd. Door ontbreken van een directe vertegenwoordiging van afnemers worden nooit

argumenten ingebracht, die in het voordeel van de afnemers van stadsverwarming zijn, zoals de extra kosten die zij ook moeten maken.

Wij hebben de 3 organisaties (woonbond, consumentenbond en Vereniging Eigen Huis)

gebruikersonafhankelijke kosten energie maatschappijen	€ 300,00	€ 300
kosten aanschaf/ cv ketel	€ 107,00	€ 98
onderhoud cv ketel	€ 210,00	€ 210
extra kosten stadsverwarming	-€ 115,00	-€ 115
totaal herberekend maximum tarief	€ 502,00	€ 493
tarief ACM	€ 761,00	€ 761

gevraagd naar hun rol c.q. opvatting over de tariefstelling uit 2023. De consumentenbond geeft op onze vragen over de tariefstelling 2023 het volgende aan: *“Daarnaast hebben wij er bijvoorbeeld mede voor gezorgd dat de ACM bij het bepalen van de nieuwe maximumtarieven niet meer uitgaat van één peilmoment voor de gasprijzen in december, maar voor een gewogen gemiddelde over een langere periode, zodat een hoge winterpiek in de gashandel niet meer leidt tot een onnodig hoog warmtetarief dat vervolgens een jaar geldt”*. Dat is dus volstrekt niet gebeurd. (Zie bijlage 4). De VEH geeft ons aan dat *“de warmtetarieven en de koppeling aan de gasprijzen een grote bron van frustratie van velen is. Vereniging Eigen Huis heeft deze problematiek veelvuldig aangekaart. Zo hebben ook wij het afgelopen jaar de ACM verzocht om zo nodig tussentijdse wijziging van de maximum tarieven door te voeren”*. (Bijlage 5). Dat is dus niet gebeurd. Dat geldt ook voor de inbreng van de woonbond (bijlage 6).

Daarbij is duidelijk dat de jaartarieven in november vrijwel altijd hoger liggen als in bv augustus, dus had inderdaad meer naar een gemiddelde gekeken moeten worden.

De reactie van ACM is als volgt: *“Tot slot stellen bezwaarmakers 1 dat de ACM een vertegenwoordiging van afnemers moet instellen, om als overlegplatform te adviseren over de leveringstarieven voor 2024 en toekomstige tarieven. Op deze manier worden de belangen van afnemers voldoende betrokken bij het vaststellen van de maximumtarieven. De belangen van de afnemers enerzijds en de belangen van de warmteleveranciers anderzijds zijn onvoldoende tegen elkaar afgewogen. De ACM kan zich niet vinden in de stelling van bezwaarmakers 1 dat de belangen van afnemers in de huidige procedure onvoldoende zijn meegenomen bij het vaststellen van de maximum leveringstarieven. Ter voorbereiding van het oorspronkelijke besluit heeft de ACM verschillende bijeenkomsten georganiseerd met warmteleveranciers en verbruikersorganisaties om de verschillende onderdelen van het te nemen tarievenbesluit te bespreken. Dit is nader toegelicht in het oorspronkelijke besluit”*

De reactie van ACM op ons bezwaar geen doel treft, de verbruikersorganisaties (dat woord is al verkeerd gekozen want zij zijn primair geen gebruikers) zitten er soms bij (er zijn steeds slechts 2 van de 3 aanwezig) hun beperkte inbreng legt de ACM volledig naast haar neer.

In april 2007 bracht de Algemene Rekenkamer het rapport *“Tariefstelling Stadsverwarming”* uit. De hoofdconclusie van het onderzoek was: *“dat de tarieven voor stadsverwarming niet onafhankelijk en objectief tot stand komen en dat onafhankelijk toezicht hierop ontbreekt. Daardoor hebben afnemers van stadsverwarming geen garantie dat ze niet duurder uit zijn dan wanneer zij via een eigen gasaansluiting in hun energievoorziening hadden kunnen voorzien”*. Inmiddels zou ACM een onafhankelijke partij zijn waarbij de verbruikersorganisaties als Consumentenbond, Vereniging Eigen Huis en Woonbond de belangen van de afnemers bewaken. Vooralsnog constateren wij dat hier weinig van terecht is gekomen. ACM is te weinig alert op de verschillen tussen de warmteleveranciers die bijvoorbeeld nagenoeg volledig of die nauwelijks op gas stoken. Wij hebben gelet op onze bevindingen het idee dat ACM mogelijk te goedgegelovig t.o.v. de informatieverstrekking van de gasleveranciers is. De inbreng van de Consumentenbond, Vereniging Eigen Huis en

Woonbond t.a.v. de tarieven van 2023 is door ACM volledig naast haar neergelegd (zie bovenstaand). Eventuele kosten aspecten die in het voordeel van de afnemers van stadsverwarming kunnen spelen, zullen naar onze verwachting nooit door de warmteleveranciers worden ingebracht omdat hierdoor het te declareren tarief omlaag gaat. Daarom moet een vertegenwoordiging van afnemers ingesteld worden, die als overlegplatform over de nu bij te stellen en nieuwe tarieven e.d. kan adviseren. ACM roept op haar website op dat als we het niet eens met een wet of met regels waar zij toezicht op houden onze mening moeten azen horen bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Dat hebben we meerdere malen geprobeerd maar verder als de centrale voorlichting balie komen we niet. Op mails/brieven die we gestuurd hebben is geen reactie ontvangen. Wij verwachten van een orgaan als de ACM dat zij zelfstandig de belangen voor zowel leveranciers als afnemers afweegt en dat bij misstanden, zoals de tarifiering van 2023, handelend op treedt.

Eis 11: Wij vorderen het instellen van een klankbord groep van afnemers die informatie kan wegen en adviseren. De huidige vertegenwoordig is onvoldoende om echt de belangen van afnemers van stadsverwarming te vertegenwoordigen

Tot slot

Het is niet voor niets dat In het recente onderzoek van ACM *“energiemonitor klantbeleving -2023”* ACM de conclusie trekt dat de meeste ontevredenheid heerst over de prijzen van de warmteleverancier. Het aantal consumenten dat de energieprijzen als (zeer) hoog ervaart, is gestegen (van 78% in 2022 naar 84% in 2023). Wij merkten al op dat bij vrijwel alle vergelijkende energie sites als belangrijk nadeel van stadsverwarming de hogere kosten genoemd wordt.

Landelijk staat stadsverwarming volop in discussie. De aanleg van nieuwe netwerken is grotendeels gestopt, enerzijds omdat de kosten daarvan te hoog zijn waardoor de energielasten voor bewoners de pan uit rijzen anderzijds de ervaren te hoge energieprijzen voor individuele bewoners waarbij het principe Niet Meer Dan Anders ongeloofwaardig geworden is. Het is onvoorstelbaar dat de ACM hier niet op acteert en uiteindelijk een halfbakken compromis van de spoed wet blijkbaar voldoende vindt. Het doet ons denken aan de toeslagen affaire en de situatie voor de Groningers waarvan eenieder wist dat het niet in de haak was maar niemand, ook de politiek niet, adequaat reageert. Helaas sluit ACM haar ogen voor een adequate afweging van energieleveranciers en consumenten belangen. Dat de belangenorganisaties als Consumentenbond en Vereniging Eigen Huis accepteren dat niets met hun adviezen gedaan wordt noopt deze organisaties niet tot actie. Op persoonlijk schrijven wordt niet gereageerd.

In een recent artikel merkt de voorzitter van ACM op dat: *“We moeten zorgen dat de groep mensen voor wie de markt moeilijk is, niet zo gemakkelijk uitgebuit kan worden”* en *“Bij zaken die echt een grote hap uit het huishoudbudget nemen, zoals de zorgverzekering en energie, is extra bescherming nodig”*. Het sluit naadloos aan onze roep aan het ACM dat nu eens daadwerkelijk voor de afnemers van stadsverwarming te gaan doen.

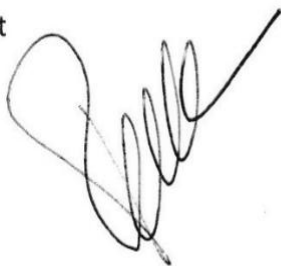
De verschillen worden in de nabije toekomst alleen maar groter omdat de bezitters van een cv-ketel de mogelijkheid hebben of krijgen doormiddel van bv hybridewarmtepomp het gas/energieverbruik tot 60% te laten dalen. De bezitter van stadsverwarming (met een koopwoning) resteert alleen van stadsverwarming ontkoppelt te worden wat hoge kosten met zich meebrengt. De algemene rekenkamer signaleert dat dit laatste een ongewenste ontwikkeling is.

Daarom wenden wij ons tot u om de belangrijkste knelpunten om te buigen naar een evenwichtige vaststelling van de tarifiering van warmte.

Wij houden ons het recht voor om ons bezwaarschrift in een later stadium aan te vullen.

Vriendelijke groet

P.T.M. Welschen
Veldmoeren 44
4824JW Breda
0653449041

A.Meijs
Padakker 59
4824SW
0615015578

J. Kortekaas
Sommerweide 69
4824EX
0636047550

